

VAROTOIMET JA ERISTYS ERI INFEKTIOTAUDEISSA		
Infektio/ sairaus	Varotoimet/ eristys	Toimenpiteiden kesto, huomautuksia
Absessi: - runsaasti erittävä	Kosketusvarotoimet	Kunnes runsas erityis loppuu
Adenovirus, pikkulapsilla	Kosketusvarotoimet ja pisaraeristys	Oireiden kesto
Anthrax (pernarutto) - kliininen sairaus - altistuminen itiötä sisältävälle jauheella	Tavanomaiset varotoimet Ilmaeristys ja kosketusvarotoimet	Kunnes ympäristö puhdistettu jauheesta.
Clostridium difficile aiheuttama ripuli	Kosketusvarotoimet	Vähintään 48 h oireiden päättymisestä. Hypervirulentti kanta: koko sairaalahoitajakso tai vähintään viikko. Katso ohje: Antibioottiripuli ja sen hoito https://hoito-ohjeet.fi/OhjepankkiVSSHP/Antibioottiripuli%20ja%20sen%20hoito.pdf
Coxsackie - virusinfektio	Ks. enterovirustaudit	
Creutzfeldt-Jakobin tauti	Tavanomaiset varotoimet	Jos epäily tai tieto taudista, yhteys sairaalahygieniayksikköön. Ks.Hoito-ohjeet.fi: Creutzfeldt-Jakobin tauti tai sen epäily https://hoito-ohjeet.fi/OhjepankkiVSSHP/Creutzfeldt-Jakobin%20tauti%20tai%20sen%20epaily.pdf
Cytomegalovirusinfektio	Tavanomaiset varotoimet	
Difteria (kurkkumätä) - ihomuoto - nielumuoto	Kosketusvarotoimet Pisaraeristys	Kunnes viljelynegatiivinen Kunnes viljelynegatiivinen (kaksi vähintään 24 tunnin välein otettua viljelyä negatiivisia)
Ebolavirusinfektio	Ilmaeristys ja kosketusvarotoimet	Sairauden kesto
Echovirusinfektio -aikuisilla -lapsilla	Tavanomaiset varotoimet Kosketusvarotoimet	
Enterovirusinfektio - aikuisilla - lapsilla	Tavanomaiset varotoimet Kosketusvarotoimet	Oireiden kesto
Epiglottiitti, aiheuttajana <i>Haemophilus influenzae</i>	Pisaraeristys	24 tuntia tehokkaan hoidon alusta

Infektio/ sairaus	Varotoimet/ eristys	Toimenpiteiden kesto, huomautuksia
ESBL-kannat (laajakirjoista beta-laktamaasia tuottavat bakteerikannat)	Akuuttisairaanhoido: Kosketusvarotoimet. Pitkäaikaissairaanhoido: Tavanomaiset varotoimet. Mahdollisimman pieni huone, etenkin, jos potilas eritteillään tuhriva tai hänellä on erittäviä haavoja.	Huom! Potilaskertomuksen riskitiedot.
Furunkoloosi , aiheuttajana stafylokokki - pikkulapsilla	Kosketusvarotoimet	Oireiden kesto
Gastroenteriitti/diarrea - <i>Campylobacter</i> -laji - <i>Cholera</i> -laji - <i>Clostridium difficile</i> - <i>Cryptosporidium</i>	Tavanomaiset varotoimet Tavanomaiset varotoimet Kosketusvarotoimet Tavanomaiset varotoimet	Kosketusvarotoimet vaippaikäisillä ja inkontinenteilla. Kosketusvarotoimet vaippaikäisillä ja inkontinenteilla. Ks. Hoito-ohjeet.fi: Antibioottiripuli ja sen hoito https://hoito-ohjeet.fi/OhjepankkiVSSHP/Antibioottiripuli%20ja%20sen%20hoito.pdf Kosketusvarotoimet vaippaikäisillä ja inkontinenteilla.

Gastroenteriitti/diarrea , - <i>E. coli</i> (EHEC)	Tavanomaiset varotoimet	Ks: EHEC-toimenpideohje https://hoito-ohjeet.fi/OhjepankkiVSSHP/EHEC%20-toimenpideohje%20Varsinais-Suomi.pdf
- <i>Giardia lamblia</i>	Tavanomaiset varotoimet	Kosketusvarotoimet vaippaikäisillä ja inkontinenteilla.
- <i>Salmonella</i> -lajit	Tavanomaiset varotoimet	Kosketusvarotoimet vaippaikäisillä ja inkontinenteilla.
- <i>Shigella</i> -lajit	Tavanomaiset varotoimet	Kosketusvarotoimet vaippaikäisillä ja inkontinenteilla.
- Virus: noro tai rota	Kosketusvarotoimet	Oireiden ajan ?. Noroviruksessa 2 vrk oireiden loppumisesta. Ks.Hoito-ohjeet.fi: Noro-virus epidemia https://hoito-ohjeet.fi/OhjepankkiVSSHP/Norovirus-epidemia.pdf
- Virus: muut kuin em.	Tavanomaiset varotoimet	Kosketusvarotoimet vaippaikäisillä ja inkontinenteilla oireiden ajan.
- <i>Yersinia</i> -lajit	Tavanomaiset varotoimet	Kosketusvarotoimet vaippaikäisillä ja inkontinenteilla

Infektio/ sairaus	Varotoimet/ eristys	Toimenpiteiden kesto, huomautuksia
Giardiaasi (Giardia lamblia)	Ks. gastroenteriitti	
Haavainfektio: Runsaasti erittävä	Kosketusvarotoimet	Kunnes runsas märkäeritys loppuu
Hepatiitti - A-hepatiitti - aikuisilla - A-hepatiitti vaippaikäisillä tai inkontinenteilla - B-hepatiitti - C-hepatiitti - E-hepatiitti	Tavanomaiset varotoimet Kosketusvarotoimet Verivarotoimet Verivarotoimet Tavanomaiset varotoimet	< 3 v ikäisillä sairaalahoitoaika, 3-14 v 2 viikkoa, muilla 1 viikko oireiden alusta Sairaalahoitoaika tai kunnes HBsAg negat. Sairaalahoitoaika. Verivarotoimia ei pureta HCV:n hoidosta huolimatta. Kosketusvarotoimet vaippaikäisillä ja inkontinenteilla oireiden keston ajan
Herpes simplex - enkefaliitti - mukokutaani, uusiutuva - mukokutaani, vaikea primaari tai yleistynyt - neonataali infektio	Tavanomaiset varotoimet Tavanomaiset varotoimet Kosketusvarotoimet Kosketusvarotoimet	Oireiden kesto Oireiden kesto
Herpes zoster (vyöruusu) - paikallinen - paikallinen immuunipuutteisella - yleistynyt	Kosketusvarotoimet Ilma- ja kosketuseristys Ilma- ja kosketuseristys	Ei-immunien työntekijöiden ei tulisi hoitaa näitä potilaita. Vyöruusu voi tartuttaa vesirokkoa työntekijöihin, joilla ei immuniteettia. Oireiden kesto. Oireiden kesto. Yleistynyt vyöruusu voi tartuttaa vesirokkoa työntekijöihin, joilla ei immuniteettia
Hinkuyskä (pertussis)	Pisaraeristys	5 päivää tehokkaan hoidon alusta
HIV-infektio (myös AIDS)	Verivarotoimet sisältävät tavanomaisiin varotoimiin	Sairaalahoitoaika.
Ihoinfektio- runsaasti erittävä	Kosketusvarotoimet	Kunnes runsas erityys loppuu
Impetigo (märkärupi)	Kosketusvarotoimet	24 tuntia tehokkaan hoidon alusta
Influenssa	Pisaraeristys	5 vrk:n ajan. Ei samaan huoneeseen immuunipuutteen kanssa.

Pandeeminen influenssa	Ilmaeristys, pisaraeristys ja kosketusvarotoimet tai pisaraeristys ja kosketusvarotoimet (riippuen pandemian vaiheesta).	7 vrk oireiden alusta. Aerosolia tuottavissa toimenpiteissä ilmaeristys. Ks. pandemiasta annettavat ajankohtaiset ohjeet.
Isorokko	Ilmaeristys ja kosketusvarotoimet	Jos epäily tai tieto taudista, yhteys sairaalahygieniayksikköön. Ks. Hoitoon liittyvien infektioiden torjunta, 2010 s. 502
Lavantauti	Ks. gastroenteriitti	
Lassakuume	Ilmaeristys ja kosketusvarotoimet	Sairauden kesto (infektio-osastolla). Jos epäily tai tieto taudista, yhteys sairaalahygieniayksikköön. Ks. Hoitoon liittyvien infektioiden torjunta s. 438-441.
Lintuinfluenssa	Ilmaeristys ja kosketusvarotoimet	Vähintään 14 vrk oireiden alusta. Ks. ajankohtaiset erillisohjeet.
Malaria	Tavanomaiset varotoimet	
Marburgin virustauti	Ilmaeristys ja kosketusvarotoimet	Sairauden kesto (infektio-osastolla). Jos epäily tai tieto taudista, yhteys sairaalahygieniayksikköön. Ks. Hoitoon liittyvien infektioiden torjunta sairaalassa, 2010 s. 438-439

Infektio/ sairaus	Varotoimet/ eristys	Toimenpiteiden kesto, huomautuksia
Meningiitti - aseptinen tai virus - meningokokki, tiedetty tai epäilty - <i>Haemophilus influenzae</i> , tiedetty tai epäilty - muu bakteeri tai sieni	Tavanomaiset varotoimet Pisaraeristys Pisaraeristys Tavanomaiset varotoimet	ks. entero- ja herpesvirusinfektiot 24 tuntia tehokkaan antibiootihoidon alusta 24 tuntia tehokkaan antibiootihoidon alusta
Meningokokkiseptis tai pneumonia	Pisaraeristys	24 tuntia tehokkaan antibiootihoidon alusta
MERS –koronavirusinfektio (MERS-CoV, Middle East Respiratory Syndrome coronavirus) ks. SARS	Ilmaeristys, pisaraeristys ja kosketusvarotoimet	Jos epäily tai tieto taudista, yhteys sairaalahygieniayksikköön. Ks. Hoito-ohjeet.fi: MERS-koronavirusinfektioepäillyn potilaan tutkimukset ja hoito VSSHP:ssa
Moniresistentit bakteerit (ResGNS) - infektio tai kolonisaatio - aik.infektio tai kolonisaatio - suora siirto sairaalasta, jossa runsaasti kyseistä mikrobia	 Kosketusvarotoimet Kosketusvarotoimet Kosketusvarotoimet	Huom! Potilaan sairauskertomuksen riskitiedot. Tarvittaessa yhteys sairaalahygieniayksikköön. Ks. ohje: Kosketusvarotoimet eri infektio-alueissa Kunnes seulontaviljelyiden tulokset valmistuneet.
MRSA (metisilliinille resistentti <i>Staphylococcus aureus</i>)	Kosketusvarotoimet	Huom! Potilaskertomuksen riskitiedot. Eristys päätetään vain sairaalahygieniayksikön infektio-alueen määräyksestä.
Mykobakteerien , atyyppisten aiheuttama infektio	Tavanomaiset varotoimet	
Mykoplasma pneumoniae	Tavanomaiset varotoimet	Oireiden kesto.
Myyräkuume	Tavanomaiset varotoimet	
Märkärupi	Ks. impetigo	
Parainfluenssaviruksen aiheuttama hengitystieinfektio - pikkulapsilla	Pisaraeristys	Oireiden kesto.

Parvorokko (parvovirus B 19 infektio) - tavallinen - potilaalla aplastinen anemia tai immuunipuutos	Tavanomaiset varotoimet Pisaraeristys	Aplastisessa anemiassa 7 päivää, immuunipuutteisella potilaalla sairaalahoitoaika
Pemphigus neonatorum	Kosketusvarotoimet	Oireiden kesto
Pertussis	Ks. hinkuyskä	

Infektio/ sairaus	Varotoimet/ eristys	Toimenpiteiden kesto, huomautuksia
Pneumonia: aiheuttaja - adenovirus - klamydia - <i>Haemophilus influenzae</i> - aikuisilla - pikkulapsilla - meningokokki - mykoplasma - <i>Pneumocystis carinii</i> - pneumokokki - streptokokki, ryhmä A - aikuisilla - pikkulapsilla - muu bakteeri tai sieni - virus	Kosketusvarotoimet ja pisaraeristys Tavanomaiset varotoimet Tavanomaiset varotoimet Pisaraeristys Pisaraeristys Tavanomaiset varotoimet Tavanomaiset varotoimet Tavanomaiset varotoimet Pisaraeristys Pisaraeristys Tavanomaiset varotoimet Tavanomaiset varotoimet	Oireiden kesto 24 tuntia tehokkaan hoidon alusta 24 tuntia tehokkaan hoidon alusta Ei mielellään samaan huoneeseen immuunipuutteisen potilaan kanssa 24 tuntia tehokkaan hoidon alusta 24 tuntia tehokkaan hoidon alusta Lapsilla ks. kohta respiratorinen infektio
Poliomyeliitti (lapsihalvaus)	Kosketusvarotoimet	
Rabies (raivotauti, vesikauhu)	Tavanomaiset varotoimet	Jos epäily tai tieto taudista, yhteys sairaalahygieniayksikköön.
Respiratorinen infektio äkillinen, pikkulapsilla ellei mainita muualla	Kosketusvarotoimet	Oireiden kesto
Rhinovirus	Pisaraeristys	Oireiden kesto
RSV-infektio	Kosketusvarotoimet ja pisaraeristys	Oireiden kesto
Rotavirusinfektio	Ks. gastroenteriitti	
Rubella	Ks. vihurirokko	
Rutto (<i>Yersinia pestis</i>) - pneumoninen - imusolmukemuoto	Pisaraeristys Tavanomaiset varotoimet	72 tuntia tehokkaan hoidon alusta
Salmonellainfektiot ks. gastroenteriitit	Tavanomaiset varotoimet	
SARS (Severe Acute Respiratory Syndrome)	Ilmaeristys, pisaraeristys ja kosketusvarotoimet	Oireiden kesto + 10 vrk kuumeen loppumisesta. Jos on epäily tai tieto taudista, yhteys sairaalahygieniayksikköön. Ks.erillinen SARS-ohje.
Scarlatina (tulirokko)	Ks. streptokokki-infektiot, ryhmä A	
Shigellainfektio	Ks. gastroenteriitti	
Sikotauti (parotiitti)	Pisaraeristys	9 päivää turvotuksen alusta
Stafylokokki-infektio (<i>Staphylococcus aureus</i>) - absessi iho- tai haavainfektio, runsaasti erittävä - MRSA - muut	Kosketusvarotoimet ks. MRSA (kosketusvarotoimet) Tavanomaiset varotoimet	Kunnes runsas erityis loppu

Streptokokki-infektio, A-ryhmä (<i>Streptococcus pyogenes</i>) - iho- tai haavainfektio, runsaasti erittävä - pneumonia, faryngiitti tai tulirokko pikkulapsilla	Kosketusvarotoimet Pisaraeristys	24 tuntia tehokkaan hoidon alusta 24 tuntia tehokkaan hoidon alusta
Syfilis (lues, kuppa)	Tavanomaiset varotoimet	
Syyhy	Kosketusvarotoimet	24 tuntia tehokkaan hoidon alusta

Infektio/ sairaus	Varotoimet/ eristys	Toimenpiteiden kesto, huomautuksia
Tuberkuloosi: - meningiitti - ekstrapulmonaalinen, merkivä - keuhko- tai kurkunpää tuberkuloosi, yskösvärjäyspositiivinen tai laajat tai onteloiset keuhkokuvamuutokset vaikka yskösvärjäykset negatiiviset - epäily keuhkotuberkuloosi	Tavanomaiset varotoimet Ilmaeristys ja kosketusvarotoimet Ilmaeristys Ilmaeristys	Ks.: Tuberkuloositartunnalle altistuminen https://hoito-ohjeet.fi/OhjepankkiVSSHP/Tuberkuloositartunnalle%20altistuminen.pdf Potilaan keuhkokuvaus Kunnes erityis lakannut tai 3 negatiivista viljelyä. 2 viikkoa tehokkaan hoidon alusta, jos hoitovaste tavanomainen. Arvioitava erikseen, jos hoitovaste on huono. Jos epäillään lääkeresistenttiä tuberkuloosia, eristys jatkuu kunnes herkkyysmääritys saadaan. Kunnes kolme yskösvärjäystä negatiiviset, jos ei laajoja tai onteloisia keuhkokuvamuutoksia
Tuhkarokko (morbiili)	Ilmaeristys, pisara- ja kosketusvarotoimet	Oireiden kesto. Ei-immuunien työntekijöiden ei tulisi hoitaa näitä potilaita, jos immuuneja työntekijöitä on käytettävissä. Tuhkarokkotapausten hoito- ja torjunta VSSHPssa https://hoito-ohjeet.fi/OhjepankkiVSSHP/Tuhkarokkotapausten%20hoito%20ja%20torjunta%20VSSHPssa.pdf
Tularemia (jänisrutto)	Tavanomaiset varotoimet	
Tulirokko	Ks. streptokokki-infektiot	
Täit	Kosketuseristys	24 tuntia tehokkaan hoidon alusta
Vesirokko (varicella)	Ilmaeristys, pisaraeristys ja kosketusvarotoimet	Kunnes leesiot rupeutuneet. Ei-immuunien työntekijöiden ei tulisi hoitaa näitä potilaita, jos immuuneja työntekijöitä on käytettävissä. Altistuksen jälkeinen profylaksi: konsultoi infektiolääkärinä
Vihurirokko (rubella)	Pisaraeristys	7 päivää ihottuman alusta. Ei-immuunien työntekijöiden ei tulisi hoitaa näitä potilaita, jos immuuneja työntekijöitä on käytettävissä Altistuksen jälkeinen profylaksi: konsultoi infektiolääkärinä
VRE (vankomysiinille resistentti enterokokki)	Kosketusvarotoimet	Huom! Potilaskertomuksen riskitiedot. Eristys päätetään vain sairaalahygieniayksikön infektiolääkärin määräyksestä.
Vyöruusu	Ks. Herpes zoster	
1. Tavanomaisia varotoimia suositellaan kaikkien potilaiden hoidossa. Ks. Ohjepankki: Tavanomaiset varotoimet https://hoito-ohjeet.fi/OhjepankkiVSSHP/Tavanomaiset%20varotoimet.pdf . Muut eristys- ja varotoimet tulevat niiden lisäksi. https://hoito-ohjeet.fi/fi/hoito-ja-tutkimukset-haku?Termi=6f55965a-232f-4ad7-a49c-61ecbb089586&Sairaanhoitopiiri=VSSHP&Kohderyhma=Ammattilaiset Jos sairautta/ mikrobia ei ole taulukossa, käytetään tavanomaisia varotoimia.		